

HADIA CSE Khutba Notes (04.08.2017)

ശുക്ർ

അല്ലാഹുവിന്റെ നിരവധി അനുഗ്രഹങ്ങൾക്ക് നടുവിലാണ് നാം ജീവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇവക്ക് പകരം അവൻ നമ്മിൽ നിന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്നത് നന്ദിയാണ്. നന്ദി കാണിച്ചാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ വർധിക്കുകയും ഇല്ലെങ്കിൽ അവന്റെ ശിക്ഷയും കോപവും നമ്മുടെ മേൽ പതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് (ഇബ്റാഹീം 7). ഇമാം അലി(റ) പറയുന്നു:

ان النعمة موصلة بالشكر والشكر معلق بالمزيد وهما مقرونان في قرن فلن ينقطع المزيد من الله حتى ينقطع الشكر من العبد. يقول عمر بن عبد العزيز : قيدو النعم بالشكر.

എങ്ങനെയെല്ലാമാണ് നാം സ്രഷ്ടാവിനോട് നന്ദി പ്രകാശിപ്പിക്കേണ്ടത്? ശരീഅത്ത് പഠിപ്പിക്കുന്നു: നാവു കൊണ്ടും അവയവങ്ങൾ കൊണ്ടും ഹൃദയം കൊണ്ടും. അൽഹംദുലില്ലാഹ് എന്ന വചനം എപ്പോഴും ഉരുവിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ് നാവുകൊണ്ടുള്ള ശുക്ർ. ഈ കൊച്ചു വചനത്തിന്റെ മഹത്വം വിവരണാതീതമാണ്.

عن أنس بن مالك قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : « ما أنعم الله عز وجل على عبد نعمة ، فقال : الحمد لله ، إلا كان الحمد أكثر من النعمة » (ابن ابي الدنيا) عن جابر رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ الْحَمْدُ لِلَّهِ (ترمذي) عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ الطُّهُرُ شَطْرُ الْإِيمَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ يَمْلَأُ الْمِيزَانَ (احمد)

ബിസ്മിയെപ്പോലെ ഓരോ കർമ്മത്തിന്റെയും പ്രാരംഭത്തിൽ ചൊല്ലാനുള്ളതാണ് ഹംദും..

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- : « كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يُبْدَأُ فِيهِ بِالْحَمْدِ لِلَّهِ أَقْطَعُ » (بيهقي و ابن ماجه)

നബി തങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ച ഏറെ ഉപകാരപ്രദമായ ഒരു ദിക്ർ നോക്കുക.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " مَا مِنْ رَجُلٍ رَأَى عَبْدًا بِهِ بَلَاءٌ قَدْ عُوْفِيَ مِنْهُ، فَقَالَ: " الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا فَقَدْ أَدَّى شُكْرَ تِلْكَ النُّعْمَةِ " (شعب الایمان) عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ ، عَنْ أَبِيهِ ، قَالَ : مَا مِنْ رَجُلٍ يَرَى مُبْتَلَى فَيَقُولُ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَيْكَ ، وَعَلَى كَثِيرٍ مِنْ خَلْقِهِ تَفْضِيلًا إِلَّا عَافَاهُ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ الْبَلَاءِ كَانَتْ مَا كَانَ (ابن ابي شيبة و الترمذي)

അതുകൊണ്ട് ‘അൽഹംദുലില്ലാഹ്’ എന്ന വചനം ഒരു മന്ത്രം പോലെ നമ്മുടെ ചുണ്ടുകൾ എപ്പോഴും ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. ഇബ്നൂ അബിദുൻയാ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഒരു ചരിത്രം ഇങ്ങനെയാണ്:

HADIA CSE Khutba Notes (04.08.2017)

ശുക്ര

.....

عن إسحاق بن عبد الله بن أبي طلحة : أن رجلا كان يأتي النبي صلى الله عليه و سلم فيسلم عليه فيقول النبي كيف أصبحت فيقول الرجل إليك أحمد الله أو أحمد الله إليك فكان النبي صلى الله عليه و سلم يدعو له فجاء الرجل يوما فقال له النبي صلى الله عليه و سلم كيف أنت يا فلان قال بخير ان شكرت فسكت النبي صلى الله عليه و سلم فقال الرجل يا رسول الله كنت تسألني فتدعو لي وانك سألتني اليوم فلم تدع لي قال إني كنت أسألك فتشكر الله واني سألتك اليوم فشككت في الشكر.

عن أنس بن مالك أنه : سمع عمر بن الخطاب رضي الله عنه وسلم عليه رجل فرد السلام ثم سأل عمر الرجل كيف أنت فقال أحمد الله إليك فقال عمر هذا الذي أردت منك (الادب المفرد) عن عبد الله بن عمرو قال قال النبي صلى الله عليه و سلم لرجل كيف اصبحت يا فلان قال احمد الله اليك يا رسول الله فقال رسول الله صلى الله عليه و سلم هذا الذي اردت منك (طبراني)

ഇനി നമ്മുടെ ജീവിത ചുറ്റുപാടുകൾ അൽപം ഞെരുക്കത്തിലാണെങ്കിൽ പോലും ഹഠാ നമ്മുടെ നാവിൽ നിന്ന് വിട്ടുപിരിയരുത്. അല്ലാഹുവിന്റെ ചർച്ചയും ഹിക്മത്തിലുമുള്ള വിശ്വാസം ഒരാളിൽ ദൃഢമാണെങ്കിൽ അയാൾക്കിത് നിഷ്പ്രയാസം സാധിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. കാരണം അല്ലാഹുവിന്റെ തീരുമാനങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ പ്രതികൂലമാണെങ്കിലും പരോക്ഷമായി നമുക്ക് അനുകൂലമായി മാത്രമേ മാറുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടാണ് തിരുനബി(സ) ഒരാളെ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞത്:

إِنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَقَالَ : يَا نَبِيَّ اللَّهِ ، أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ ؟ قَالَ : إِيمَانٌ بِاللَّهِ وَتَصَدِيقٌ بِهِ ، وَجَهَادٌ فِي سَبِيلِهِ ، قَالَ : أُرِيدُ أَهْوَنَ مِنْ ذَلِكَ قَالَ : السَّمَاحَةُ وَالصَّبْرُ ، قَالَ : أُرِيدُ أَهْوَنَ مِنْ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ : لَا تَتَّبِعِ اللَّهَ فِي شَيْءٍ قَضَاهُ لَكَ (احمد)

ഇമാം ശുറൈഹ്(റ) പറയുന്നു:

قال شريح : ما أصيب عبد بمصيبة إلا كان لله عليه فيها ثلاث: نعم أن لا تكون كانت في دينه وأن لا تكون أعظم مما كانت وأنها كائنة فقد كانت.

വഹബ്ബ് ബിൻ മുനബ്ബഹ്(റ) പങ്കുവെച്ച ഒരു സംഭവം:

مر وهب بن منبه بمبتلي أعمى مجذوم وهو يقول الحمد لله على نعمته فقال رجل مع وهب أي شيء بقي عليك من النعمة تحمد الله عليها فقال له المبتلي ارم بصرك إلى أهل المدينة فانظر إلى كثرة أهلها أحمد الله أنه ليس فيهم أحد يعرفه غيري.

എത്ര പ്രതിസന്ധികളുണ്ടെങ്കിലും അല്ലാഹു കനിഞ്ഞ് തന്ന ഹിദായത്തിന്റെ പേരിൽ മാത്രം നിർവീഘ്നം അവനെ സ്തുതിക്കാൻ നാം ബാധ്യസ്ഥരല്ലേ? അതുകൊണ്ട് സ

HADIA CSE Khutba Notes (04.08.2017)

ശുക്ർ

തോഷമോ സന്താപമോ ഉണ്ടാവട്ടെ നാം അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുക. ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു:

أول من يدخل الجنة يوم القيامة ، الذين يحمدون الله عز وجل في السراء والضراء.

ഇതിനുവേണ്ടിയാണ് അവിടന്ന് സ്തുതിയുടെ രണ്ടു വചനങ്ങൾ പ്രത്യേകമായി നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചത്.

عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ، قَالَ : كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَأَى مَا يَكْرَهُ ، قَالَ : الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ ، وَإِذَا رَأَى مَا يَسْرُهُ ، قَالَ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ " (شرح السنة) إذا سأل أحدكم ربّه مسألةً فتعرّف الإجابةً فليقل الحمد لله الذي بنعمته تتمّ الصالحاتُ ومن أبطأ عنه ذلك فليقل الحمد لله على كلّ حالٍ (البیهقي في الدعوات عن أبي هريرة)

രണ്ടാമത്തേതാണ് അവയങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള നന്ദിപ്രകടനം. അല്ലാഹു തന്ന എല്ലാ അവയവങ്ങളെയും അവന്റെ പൊരുത്തത്തിലും ഇഷ്ടത്തിലും ഉപയോഗിക്കലാണ് ഇത്. അപ്പോൾ കണ്ണുകൊണ്ട് സ്രഷ്ടാവ് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത് മാത്രം നോക്കുന്നത് കണ്ണിന്റെയും ചെവിക്കൊണ്ട് അവൻ അനുവദിച്ചത് മാത്രം കേൾക്കുന്നത് ചെവിയുടെയും ശുക്രുകളായി മാറുന്നു. അവ ഹറാമുകൾക്ക് ഉപയോഗിച്ചാൽ അത് നന്ദിക്കേടുമായി മാറുന്നു. ഉത്തുഹാദാണെങ്കിലും ഇബ്നു അസാകിർ ഉദ്ധരിച്ച ഒരു മുദ്രിസിയായ ഹദീസ് ഇങ്ങനെയാണ്:

إن الله تعالى يقول: يا ابن آدم! قد أنعمت عليك نعمًا عظامًا لا تحصي عددها ولا تطيق شكرها، وإن مما أنعمت عليك أن جعلت لك عينين تنظر بهما وجعلت لهما غطاءً، فانظر بعينك إلى ما أحللت لك، فإن رأيت ما حرمت عليك فأطبق عليهما غطاءهما؛ وجعلت لك لسانًا وجعلت له غلافًا، فأنتطق بما أمرتك وأحللت لك، فإن عرض لك ما حرمت عليك فأغلق عليك لسانك؛ وجعلت لك فرجًا وجعلت لك سترا، فأصّب بفرجك ما أحللت لك، فإن عرض لك ما حرمت عليك فأرخ عليك سترك ابن آدم! إنك لا تحمل سخطي ولا تطيق انتقامي (رواه ابن عساکر عن مكحول)

മൂന്നാമത് പറഞ്ഞ ഹൃദയത്തിന്റെ നന്ദികൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എല്ലാ അനുഗ്രഹങ്ങളും അല്ലാഹുവിൽ നിന്നാണെന്നും നമ്മുടെ സ്വയം അധ്വാനത്തിന്റേയോ സാമർത്ഥ്യത്തിന്റേയോ ഫലമല്ലെന്നും തിരിച്ചറിയലാണ്. ഒരിക്കൽ ദാവൂദ് നബി(അ) അല്ലാഹുവിനോട് ചോദിച്ചു: അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ ക്ലിപ്തമല്ലല്ലോ. പിന്നെ എങ്ങനെ അവക്ക് നന്ദി പ്രകടിപ്പിക്കാൻ മനുഷ്യരായ ഞങ്ങൾക്ക് സാധിക്കും?. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:

فأتاه الوحي ان يا داود أليس تعلم أن الذي بك من النعم مني قال بلى يا رب قال فإني أرضي بذلك منك.

തിരുമേനി(സ) പഠിപ്പിക്കുന്നു:

HADIA CSE Khutba Notes (04.08.2017)

ശുക്ർ

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: " مَا أَنْعَمَ اللَّهُ جَلَّ وَعَزَّ عَلَيَّ عَبْدٍ نِعْمَةً، فَعَلِمَ أَنَّهَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِشُكْرِهَا، وَمَا عَلِمَ اللَّهُ مِنْ عَبْدٍ نَدَامَةً عَلَى ذَنْبٍ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذَلِكَ قَبْلَ أَنْ يَسْتَغْفِرَهُ، وَإِنَّ الرَّجُلَ يَشْتَرِي التَّوْبَ بِالدِّينَارِ، فَيَلْبَسُهُ فَيَحْمَدُ اللَّهَ فَمَا يَبْلُغُ رُكْبَتَيْهِ حَتَّى يَغْفِرَ لَهُ " (بيهقي) عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : مَنْ قَالَ حِينَ يُصْبِحُ : اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحَدِّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ ، لَكَ الْحَمْدُ ، وَلَكَ الشُّكْرُ أَدَى الشُّكْرِ ذَلِكَ الْيَوْمَ (نسائي) رضي الله عنها عن النبي صلى الله عليه وسلم قال : « ما مست عبدا نعمة يعلم أنها من الله إلا قد أدى شكرها ، وإن لم يحمده » (خرائطي)

അതുകൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ അംഗീകരിക്കലാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ശുക്ർ. സുരത്തുർറഹ്മാനിൽ അവൻ മൂപ്പതിലധികം തവണ ആവശ്യപ്പെടുന്നത് ഇക്കാര്യമാണ്. ഇവ സ്വഹാബത്തിന് ഓതിക്കൊടുത്തപ്പോൾ അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ എന്താണ് മൗനം പാലിക്കുന്നത്? ജിന്നുകൾ ഇവ കേട്ടപ്പോൾ പറഞ്ഞു: വലാ ബി ശയ്ഇൻ മിൻ നിഅ്മത്തി റബ്ബിനാ നുകദ്ദിബു.

ചുരുക്കത്തിൽ മനുഷ്യരിലെ നന്ദിയുള്ള അപൂർവ്വരിൽ (സബഅ് 13) പെടാൻ നാം ഉത്സാഹിക്കുക.

ഖുതുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence (CSE)

Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519

csehadia@gmail.com | www.hadia.in

For any clarification: 9496445823

Visit: www.hadia.in, www.islamonweb.net

Follow our updates & like us: <https://www.facebook.com/HADIACSE/>